

โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน มาตรฐานสากลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*

THE CAUSAL RELATIONSHIP MODEL OF FACTORS AFFECTING EFFECTIVENESS OF WORLD-CLASS STANDARD SCHOOLS IN THE NORTHEASTERN REGION OF THAILAND

พงษ์พิพัฒน์ นารินรักษ์

Phongphiphat Narinruk

ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์

Sikarn Peantunyakorn

เพลินพิศ ธรรมรัตน์

Ploenpit Thummarat

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร สกลนคร

Faculty of Education, Sakon Nakhon Rajabhat University, Sakon Nakhon, Thailand

E-mail: tongmath55@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาระดับประสิทธิผลโรงเรียนมาตรฐานสากลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและปัจจัยเชิงสาเหตุที่เลือกมาศึกษา 2) ตรวจสอบโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนมาตรฐานสากลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่พัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์ 3) หาแนวทางพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลทางตรงต่อประสิทธิผลโรงเรียนมาตรฐานสากลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงผสมผสาน (Mixed Method Research) การวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ระยะ ประกอบด้วย 1) สร้างโมเดลสมมติฐาน 2) การตรวจสอบความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ กลุ่มตัวอย่างคือโรงเรียนมาตรฐานสากลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 420 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลคือ ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้างานวิชาการ และครูผู้สอน จำนวน 1,260 คน และ 3) การหาแนวทางพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนมาตรฐานสากล โดยการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง (SEM) และการวิเคราะห์ตัวแบบเชิงเส้น โดยใช้สถิติ ไค-สแควร์ (Chi-Square) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรม SPSS และโปรแกรมสำเร็จรูป LISREL โดยใช้สถิติขั้นสูง และสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ผลการวิจัยพบว่า 1) ประสิทธิภาพโรงเรียนมาตรฐานสากลในภาค

* Received 27 January 2023; Revised 21 February 2023; Accepted 24 February 2023

ตะวันออกเฉียงเหนือมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 2) โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนมาตรฐานสากลที่สร้างขึ้นมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยค่าไคว์-สแควร์ (χ^2) = 62.99, ค่า (df) = 47, ค่า (p) = 0.05946, ค่า (χ^2/df) = 1.34, ค่า (GFI) = 0.99, ค่า (AGFI) = 0.97, และค่า (R^2) = 0.94 เมื่อนำโมเดลไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 9 คนยืนยันโดยใช้แบบสัมภาษณ์ พบว่า ทุกคนยืนยันโมเดลตามผลการวิเคราะห์ 3) อิทธิพลต่อประสิทธิผลโรงเรียนมาตรฐานสากลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยปัจจัยที่ส่งผลทางตรง คือ ปัจจัยภาวะผู้นำของผู้บริหาร วัฒนธรรมองค์กร การจัดการเรียนรู้ของครู และองค์การแห่งการเรียนรู้

คำสำคัญ: โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ, ประสิทธิภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล, โรงเรียนมาตรฐานสากล

Abstract

The purposes of this research were 1) to study the effectiveness of World-Class standard schools in the northeastern region and the causal factors selected to study 2) to examine the causal relationship model of factors affecting the effectiveness of World-Class standard schools in the northeastern region 3) to find ways to develop factors that directly affect the effectiveness of World-Class standard schools in the northeast By using mixed method research the research is divided into 3 phases. Consists of 1) modeling the hypothesis 2) checking for consistency with empirical data. The sample group consisted of 420 World-Class standard schools in the Northeastern region. The informants were school administrators. Academic supervisors and teachers, 1,260 people and 3) finding ways to develop factors affecting the effectiveness of World-Class standard schools. Structural equation modeling (SEM) and linear model analysis were performed using Chi-square statistics. Data were analyzed using SPSS and LISREL packages using advanced statistics. and interview experts. The results showed that 1) The average effectiveness of World-Class standard schools in the northeastern region was at a high level. 2) The causal relationship model of factors affecting the established World-Class standard school effectiveness was consistent with empirical data. where chi-square (χ^2) = 62.99, value (df) = 47, value (p) = 0.05946, value (χ^2/df) = 1.34, value (GFI) = 0.99, value (AGFI) = 0.97, and value (R^2) = 0.94 When taking the model to 9 experts to confirm using an

interview form, it was found that everyone confirmed the model according to the analysis results. 3) The influence on the effectiveness of World-Class standard schools in the Northeast. The direct factor is the leadership factor of the executives. organizational culture teacher learning management and learning organization.

Keywords: Causal Relationship Model, Effectiveness of World-Class Standard Schools, World-Class standard Schools.

บทนำ

โรงเรียนมาตรฐานสากล เป็นโรงเรียนที่มีการพัฒนาหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียน การสอน และการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ ที่มุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพเป็น พลโลก มีทักษะ ความรู้ ความสามารถ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ในระดับเดียวกับ มาตรฐานสากลหรือมาตรฐานของประเทศชั้นนำที่มีคุณภาพการศึกษาสูง สอดคล้องกับ วัตถุประสงค์ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่มุ่งเน้นการ พัฒนาคุณภาพเยาวชนสำหรับยุคศตวรรษที่ 21 ตามปฏิญญาว่าด้วยการจัดการศึกษาของ UNESCO ทั้ง 4 ด้าน คือ Learning to Know, Learning to Do, Learning to Live Together, และ Learning to Be (สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย, 2561ค) การ ดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล จะประสบความสำเร็จได้จะต้องมีการพัฒนาหลายมิติ ไปพร้อมกัน โดยจะต้องดำเนินการทั้งระบบ คือ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน และ ด้านการบริหารจัดการ ความสำเร็จของโรงเรียนในการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียน มาตรฐานสากล จะพิจารณาจากคุณภาพของผู้เรียนที่เพิ่มขึ้นตามเป้าหมายที่แต่ละโรงเรียน กำหนดและทำความตกลงไว้กับโครงการเป็นสำคัญ ความสำเร็จด้านการพัฒนาหลักสูตร การ จัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการบริหารจัดการโรงเรียนด้วยระบบบริหารคุณภาพ ถือเป็น ความสำเร็จในการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล บนพื้นฐานความเชื่อว่า ถ้าโรงเรียนมี หลักสูตรการจัดการเรียนการสอนและมีระบบการบริหารจัดการโรงเรียนที่ดี ก็จะช่วยทำให้ ผู้เรียนมีคุณภาพที่ดีขึ้นเป็นลำดับ (สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย, 2561ก) และ จากการกำกับติดตามการดำเนินงานของโรงเรียนในโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลที่ผ่านมา ยังพบปัญหาและอุปสรรค เช่น การจัดการหลักสูตรของสถานศึกษาหลายแห่งในส่วนของสาระ การเรียนรู้เพิ่มเติมที่ขาดความสอดคล้องกับโครงสร้าง เวลาเรียนที่กำหนดในหลักสูตร ทักษะ และความสามารถที่จำเป็นที่จะช่วยทำให้เด็กและเยาวชนไทย สามารถพัฒนาตนเองไปสู่ความ เป็นสากลอันได้แก่ การคิดวิเคราะห์สร้างสรรค์ การแสวงหาความรู้ ทักษะด้านเทคโนโลยีและ ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นยังไม่อยู่ในระดับที่น่าพอใจ ผลการทดสอบในระดับ

ต่าง ๆ ของประเทศไทยในภาพรวมยังอยู่ในระดับต่ำและมีการกระจายสูงยังไม่มีที่พึงพอใจ และผลการเข้าร่วมโครงการการศึกษาแนวโน้มการจัดการศึกษาด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ระดับนานาชาติ (PISA) จัดโดยกลุ่มประเทศสมาชิกองค์การเพื่อความร่วมมือและพัฒนาทางเศรษฐกิจ มีประเทศเข้าร่วมโครงการประมาณ 65 ประเทศ คะแนนของนักเรียนไทยโดยเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของนักเรียนนานาชาติ (สิริมา เปียอยู่, 2561)

จากข้อมูลดังกล่าว ทำให้สังคมทั้งภายในประเทศและต่างประเทศสรุปและเชื่อว่า คุณภาพการศึกษาของประเทศไทยมีความจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงการศึกษาให้มีคุณภาพทัดเทียมกับการศึกษาของนานาชาติ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงได้พิจารณา ทบทวน จุดที่เป็นปัญหาในการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากลและพัฒนาปรับปรุงแนวปฏิบัติสำหรับให้สถานศึกษาใช้ในการจัดหลักสูตรการเรียนการสอน ทั้งนี้เพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนมาตรฐานสากลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น (สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย, 2561ข) ซึ่งรัฐบาลไทยได้มีการกำหนดยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) ที่เน้น การใช้ความรู้สร้างนวัตกรรม การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคนที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และได้กำหนดวิสัยทัศน์ประเทศไทย 4.0 “ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” คนไทย 4.0 เป็นผู้มีความรู้ ทักษะ ความสามารถสูง เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในศตวรรษที่ 21 นอกจากนี้ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) ได้มุ่งเน้นการเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพคน ให้ได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพสูงตามมาตรฐานสากล และสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง และแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 ได้มุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนทุกคน ให้มีคุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบาย วิสัยทัศน์ และเป้าหมายของการพัฒนาดังกล่าวข้างต้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงได้ขยายผลการดำเนินงานของโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลเพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาและการเรียนรู้ให้มีคุณภาพและมาตรฐานระดับสากล รวมทั้งเป็นการลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ผู้เรียนได้รับการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพให้เป็นคนไทย 4.0 (สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย, 2561ข)

ประสิทธิผลโรงเรียนมาตรฐานสากลจะเกิดขึ้นมากน้อยจากปัจจัยต่าง ๆ ประกอบด้วย สมรรถนะผู้เรียน การบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ และความพึงพอใจของครูนักเรียนและผู้ปกครอง เพราะจุดมุ่งหมายและทิศทางการดำเนินการของโรงเรียนมาตรฐานสากลนั้นจะประสบผลสำเร็จได้จะต้องมีการพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพเป็นพลโลก (World Citizen) สร้างวิถีแห่งการเรียนรู้ สร้างแรงกระตุ้นใหม่ ๆ ให้นักเรียนเกิดความมุ่งมั่นในการแสวงหาความรู้ สามารถวิเคราะห์และสรุปองค์ความรู้ มีความสามารถในการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพและมีจิตสาธารณะและสำนึกในการบริการสังคม (เฟื่องฟ้า เรืองเวช, 2558) การบริหารจัดการด้วย

ระบบคุณภาพ เป็นกลไกสำคัญในการผลักดันการพัฒนาโรงเรียนสู่มาตรฐานสากลซึ่งจะทำให้เกิดคุณลักษณะต่อการจัดการเรียนการสอน อันจะส่งผลกระทบต่อนักเรียนอันเป็นเป้าหมายปลายทางของการจัดการศึกษา (สิริมา เปียอยู่, 2561) และความพึงพอใจของครูนักเรียน และผู้ปกครอง โรงเรียนมาตรฐานสากล มีผลสำเร็จที่มาจาก การที่มีบุคลากรที่มีประสิทธิภาพมีความตั้งใจ ความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน สามารถจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพจนได้รับรางวัล ได้รับการยกย่องเป็นที่ยอมรับจากชุมชน มีการทำงานเป็นทีม และปฏิบัติงานในองค์กรอย่างมีคุณภาพ มีการส่งเสริมสวัสดิการ และความมั่นคงกับบุคลากร มีการพัฒนาบุคลากร มีระบบการวางแผนแบบมีส่วนร่วม มีการบริหารแบบกระจายอำนาจ มีผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมและให้การสนับสนุน (อนุชา เงินแพทย์, 2559)

ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงศึกษาปัจจัยต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ คือ ภาวะผู้นำของผู้บริหาร วัฒนธรรมองค์การ การจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู และองค์การแห่งการเรียนรู้ ที่เป็นปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นสิ่งที่สำคัญที่จะช่วยส่งเสริมความมีประสิทธิภาพของโรงเรียนประกอบกับปัจจุบันโรงเรียนเป็นนิติบุคคลที่ได้รับการกระจายอำนาจการบริหารงานต่าง ๆ มาสู่โรงเรียนมากขึ้นจะต้องอาศัยผู้บริหารที่มีความสามารถและมีภาวะผู้นำสูง และมีวัฒนธรรมองค์การที่ดี ซึ่งเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลโรงเรียน โดยเฉพาะการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ (อนุชา เงินแพทย์, 2559) รวมถึงการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครูที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา การเรียนรู้ของผู้เรียนนับเป็นเป้าหมายสุดท้ายของการศึกษา ดังนั้นโรงเรียนจึงต้องเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ พัฒนาบุคลากรให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ขยายขีดความสามารถของตนเองถ่ายทอดความรู้ ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันในการปฏิบัติงาน จนกลายเป็นวัฒนธรรมในการทำงาน องค์กรแห่งการเรียนรู้เป็นแนวคิดในการพัฒนาองค์กร เป็นการบริหารรูปแบบหนึ่งที่ใช้เป็นพื้นฐานในการก้าวไปสู่ความสำเร็จ สามารถจะประยุกต์ใช้ร่วมกับการบริหารรูปแบบอื่น ๆ ที่มีลักษณะเป็นการพัฒนาองค์กรให้เพียบพร้อมไปด้วยความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และให้บรรลุความสำเร็จในระบบการบริหารเชิงคุณภาพรวมตลอดทั่วทั้งองค์กร (สุรัสวดี บุญติด, 2562) และจากการศึกษาเอกสารตำราที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลโรงเรียนมาตรฐานสากลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เนื่องจากเป็นการศึกษาค้นคว้าจากทฤษฎีไปสู่การสร้างโมเดลที่แสดงโครงสร้างความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ซึ่งผู้วิจัยสามารถตรวจสอบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของโมเดลที่สร้างขึ้นตามทฤษฎีที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงประจักษ์ แล้วทดสอบความสอดคล้องของโมเดล การดำเนินการวิจัยลักษณะนี้ เรียกว่า โมเดลสมการโครงสร้าง (Structural Equation Model: SEM) เป็นเทคนิคทางสถิติเทคนิคหนึ่งที่ใช้ทดสอบ (Testing)

และประมาณค่า(Estimate) ความสัมพันธ์เชิงเหตุผล (Causal Relationships) มีความเหมาะสมกับการวิจัยยุคสังคมความรู้ (Knowledge Society) เป็นประโยชน์ทั้งการเสริมสร้างและขยายองค์ความรู้ใหม่ นำไปสู่การปฏิบัติที่เป็นเลิศ (วิโรจน์ สารรัตน์, 2555)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุและประสิทธิผลการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
2. เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของประสิทธิผลการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
3. เพื่อศึกษาแนวทางพัฒนาประสิทธิผลการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนมาตรฐานสากลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร คือ โรงเรียนมาตรฐานสากลระดับมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปีการศึกษา 2565 จำนวน 439 โรงเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2565)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ โรงเรียนมาตรฐานสากลระดับมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปีการศึกษา 2565 จำนวน 420 โรงเรียน โดยใช้เกณฑ์สำหรับการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ระบุขนาดกลุ่มตัวอย่างเป็นฟังก์ชันของจำนวนพารามิเตอร์ที่ต้องการประมาณค่า คือ ต้องมีขนาดกลุ่มตัวอย่างประมาณ 20 แห่งต่อ 1 พารามิเตอร์ (นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2548) ดังนั้นผู้วิจัยใช้สัดส่วน 0.7 ในการกำหนดจำนวนโรงเรียนที่เป็นหน่วยการสุ่มทั้งหมด การเลือกกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนที่เป็นหน่วยการสุ่ม ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิตามสัดส่วน (Proportionate Stratified Random Sampling) โดยใช้ขนาดของโรงเรียนเป็นชั้นภูมิ (Strata) และกำหนดผู้ให้ข้อมูลในแต่ละโรงเรียน โรงเรียนละ 3 คน ประกอบด้วยผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 1 คน หัวหน้าฝ่ายวิชาการ จำนวน 1 คน และครูผู้สอน จำนวน 1 คน รวมได้กลุ่มตัวอย่าง 1,260 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ประกอบด้วย 1) แบบสัมภาษณ์ยืนยันองค์ประกอบโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุเป็นแบบสัมภาษณ์ที่กำหนดประเด็นในการสัมภาษณ์ในตัวปัจจัยต่าง ๆ ที่ต้องการในแต่ละประเด็น ตรวจสอบคุณภาพโดยอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ 2) แบบสอบถาม แบ่งเป็น 6

ตอน ประกอบด้วย ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 3 ข้อ ตอนที่ 2 ประสิทธิภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล จำนวน 16 ข้อ ตอนที่ 3 ภาวะผู้นำของผู้บริหาร จำนวน 14 ข้อ ตอนที่ 4 วัฒนธรรมองค์การ จำนวน 20 ข้อ ตอนที่ 5 การจัดการเรียนรู้ของครู จำนวน 26 ข้อ และ ตอนที่ 6 องค์การแห่งการเรียนรู้ จำนวน 23 ข้อ โดยลักษณะของข้อคำถามตอนที่ 1 เป็นแบบตรวจสอบรายการ ตอนที่ 2 - 6 เป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ซึ่งแบบสอบถามที่ได้รับการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือจากผู้เชี่ยวชาญ 5 คน มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item - Objective Congruence: IOC) เป็น 1.00 ทุกข้อ จัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ นำแบบสอบถามดังกล่าวไปขอรับการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนครและได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนครจากเอกสารเลขที่ COA NO. 118/2565 IEC NO. HE 65-087 ลงวันที่ 24 สิงหาคม 2565 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่มีลักษณะเช่นเดียวกับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 19 โรงเรียน หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยแบบสอบถามทั้งชุดมีค่าสัมประสิทธิ์ของเชื่อมั่นของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) เท่ากับ 0.983 และค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของตัวแปรแฝงมีค่าอยู่ระหว่าง 0.916 - 0.953 ซึ่งมากกว่าเกณฑ์ 0.7 จึงถือว่าแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเพื่อเป็นเครื่องมือในการวิจัยในครั้งนี้ผ่านเกณฑ์ (Hair, J. F. et al., 2014) 3) แบบสัมภาษณ์สร้างการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง (SEM) และการวิเคราะห์ตัวแบบเชิงเส้นนำปัจจัยที่ส่งผลทางตรงต่อประสิทธิภาพโรงเรียนมาตรฐานสากลมาจัดทำแบบสัมภาษณ์การหาแนวทางพัฒนาตรวจสอบคุณภาพโดยอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ 4) แบบประเมินผลแนวทางพัฒนาปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรงต่อประสิทธิภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล นำข้อมูลจากการสัมภาษณ์สรุปสาระสำคัญที่มีความสอดคล้องกับแนวคิดในภาพรวมมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา ซึ่งรูปแบบการประเมินได้เลือกใช้มาตรฐาน 3 ตัวมาใช้ในการประเมินผล ได้แก่ ความถูกต้อง ความเป็นไปได้ และความเหมาะสม โดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีของ Stufflebeam มาเป็นแนวทางในการประเมิน เป็นแบบตรวจสอบรายการมาตรฐานละ 2 รายการ คือ เห็นด้วย และไม่เห็นด้วย ตรวจสอบคุณภาพโดยอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความเบ้ และความโด่งรายตัวของข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) จากแบบสอบถามโดยมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแนวคิดของ Likert ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ระดับ โดยให้น้ำหนักคะแนนเป็น 5 ระดับ ดังนี้ 1=น้อยที่สุด, 2=น้อย, 3=ปานกลาง, 4=มาก และ 5=มากที่สุด และค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ทำคำนวณได้จากแบบสอบถามแปลความหมายตามเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 -

1.50 หมายถึง เห็นด้วยอยู่ในระดับน้อยที่สุด ค่าเฉลี่ย ระหว่าง 1.51 - 2.50 หมายถึง เห็นด้วยอยู่ในระดับน้อย ค่าเฉลี่ย ระหว่าง 2.51 - 3.50 หมายถึง เห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย ระหว่าง 3.51 - 4.50 หมายถึง เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก และค่าเฉลี่ย ระหว่าง 4.51 - 5.00 หมายถึง เห็นด้วยอยู่ในระดับมากที่สุด และการวิเคราะห์เชิงยืนยัน ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้ 1) พิจารณาข้อมูลการวิจัยโดยใช้การวิเคราะห์เชิงยืนยัน การวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง (SEM) และการวิเคราะห์ตัวแบบเชิงเส้น โดยใช้สถิติ ไค-สแควร์ (Chi-Square) และ 2) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรม SPSS และโปรแกรมสำเร็จรูป LISREL

4. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลโรงเรียนมาตรฐานสากล

โดยผู้วิจัยดำเนินการในการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญในการยกระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 9 คน และนำข้อมูลจากการสัมภาษณ์มาตรวจสอบให้ครบถ้วน จากนั้นใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา สรุปสาระสำคัญที่เป็นความสอดคล้องของแนวคิดในภาพรวมมาเป็นแนวทางในการพัฒนาโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ แล้วประเมินผลแนวทางในการพัฒนา โดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีของ Stufflebeam ซึ่งรูปแบบการประเมินได้เลือกใช้มาตรฐาน 3 ตัวมาใช้ในการประเมินผล ดังนี้ 1) ความถูกต้อง 2) ความเป็นไปได้ และ 3) ความเหมาะสม มาเป็นแนวทางในการประเมินการพัฒนาของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนมาตรฐานสากลที่ได้รับจากผู้เชี่ยวชาญในการวิจัยในครั้งนี้ โดยมีผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ประกอบด้วย กลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล กลุ่มนักวิชาการ และกลุ่มผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล ในการประเมินผล

ผลการวิจัย

ผลการวิจัย เรื่อง โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนมาตรฐานสากลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สามารถสรุปผลวิจัย ได้ดังนี้

1. ประสิทธิภาพโรงเรียนมาตรฐานสากลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และปัจจัยเชิงสาเหตุ มีดังนี้

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลความหมายของประสิทธิผลโรงเรียนมาตรฐานสากลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (n=1260)

ประสิทธิผลโรงเรียนมาตรฐานสากล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. สมรรถนะผู้เรียน	4.23	.59	มาก
2. การบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ	4.26	.63	มาก
3. ความพึงพอใจของครู นักเรียน และผู้ปกครอง	4.27	.55	มาก
รวม	4.25	.51	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่าระดับประสิทธิผลโรงเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) เมื่อพิจารณาตัวแปรสังเกตได้ พบว่า ความพึงพอใจของครู นักเรียน และผู้ปกครอง ($\bar{X} = 4.27$) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ การบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ ($\bar{X} = 4.26$) และสมรรถนะผู้เรียน ($\bar{X} = 4.23$) ตามลำดับ

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลความหมายปัจจัยของประสิทธิผลโรงเรียนมาตรฐานสากลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร (n = 1260)

ภาวะผู้นำของผู้บริหาร	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านการมีวิสัยทัศน์	4.27	.58	มาก
2. ด้านการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง	4.28	.63	มาก
3. ด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชน	4.28	.62	มาก
รวม	4.28	.52	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่าตัวแปรแฝงด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$) เมื่อพิจารณาตัวแปรสังเกตได้ พบว่า การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชน ($\bar{X} = 4.28$) และการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ($\bar{X} = 4.28$) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เท่ากัน รองลงมา คือ การมีวิสัยทัศน์ ($\bar{X} = 4.27$) ตามลำดับ

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลความหมายปัจจัยของประสิทธิผลโรงเรียนมาตรฐานสากลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านวัฒนธรรมองค์กร (n = 1260)

วัฒนธรรมองค์กร	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านการบริหารบุคลากร	4.29	.63	มาก
2. ด้านค่านิยมองค์กร	4.28	.63	มาก
3. ด้านการประพฤติปฏิบัติ	4.31	.57	มาก
4. ด้านการทำงานเป็นทีม	4.33	.58	มาก
รวม	4.30	.49	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่าตัวแปรแฝงด้านวัฒนธรรมองค์กรโดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$) เมื่อพิจารณาตัวแปรสังเกตได้ พบว่า การทำงานเป็นทีม ($\bar{X} = 4.33$) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ การประพฤติปฏิบัติ ($\bar{X} = 4.31$) การบริหารบุคลากร ($\bar{X} = 4.29$) และค่านิยมองค์กร ($\bar{X} = 4.28$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลความหมายปัจจัยของประสิทธิผลโรงเรียนมาตรฐานสากลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือด้านการจัดการเรียนรู้ของครู (n = 1260)

การจัดการเรียนรู้ของครู	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการเรียนรู้	4.30	.57	มาก
2. ด้านเทคนิคและวิธีการสอน	4.28	.56	มาก
3. ด้านการใช้สื่อ/แหล่งเรียนรู้	4.30	.56	มาก
4. ด้านการประเมินทักษะการเรียนรู้	4.33	.55	มาก
5. ด้านการพัฒนางานอาชีพ	4.32	.54	มาก
รวม	4.31	.49	มาก

จากตารางที่ 4 พบว่าตัวแปรแฝงด้านการจัดการเรียนรู้ของครูโดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$) เมื่อพิจารณาตัวแปรสังเกตได้ พบว่า การประเมินทักษะการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.33$) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ การพัฒนางานอาชีพ ($\bar{X} = 4.32$) การใช้สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.30$) ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.30$) และเทคนิคและวิธีการสอน ($\bar{X} = 4.28$) ตามลำดับ

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลความหมายปัจจัยของประสิทธิผลโรงเรียนมาตรฐานสากลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือด้านองค์การแห่งการเรียนรู้ (n = 1260)

องค์การแห่งการเรียนรู้	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วม	4.33	.60	มาก
2. ด้านการเรียนรู้เป็นทีม	4.29	.59	มาก
3. ด้านความคิดเชิงระบบ	4.33	.54	มาก
4. ด้านความรู้รอบรู้แห่งตน	4.32	.61	มาก
5. ด้านการมีแบบแผนทางความคิด	4.31	.61	มาก
รวม	4.31	.48	มาก

จากตารางที่ 5 พบว่าตัวแปรแฝงด้านองค์การแห่งการเรียนรู้โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$) เมื่อพิจารณาตัวแปรสังเกตได้ พบว่า การมีวิสัยทัศน์ร่วม ($\bar{X} = 4.33$) และความคิดเชิงระบบ ($\bar{X} = 4.33$) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ความรอบรู้แห่งตน ($\bar{X} = 4.32$) การมีแบบแผนทางความคิด ($\bar{X} = 4.31$) และการเรียนรู้เป็นทีม ($\bar{X} = 4.29$) ตามลำดับ

2. โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนมาตรฐานสากลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ มีค่าสถิติวัดความกลมกลืนของรูปแบบ คือ ค่าไค-สแควร์ (Chi-Square) = 62.99, ค่า (df) = 47, ค่า (p-value) = .05946, ค่า (χ^2/df) = 1.34, ค่า RMSEA = .016, ค่า GFI = .99 และค่า AGFI = .97 โดยตัวแปรแฝงภายนอก ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับตัวแปรแฝงภายนอกวัฒนธรรมองค์กร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และส่งผลต่อตัวแปรแฝงภายใน ได้แก่ ประสิทธิภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล องค์การแห่งการเรียนรู้ และการจัดการเรียนรู้ของครู ตัวแปรในโมเดล สามารถอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรแฝงภายในแต่ละตัวได้ร้อยละ 69.00, 63.00 และ 20.00 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาอิทธิพลทางตรง ทางอ้อม และโดยรวม พบว่า ตัวแปรแฝงภายนอกภาวะผู้นำของผู้บริหารมีอิทธิพลทางตรง (.75) ตัวแปรแฝงภายนอกวัฒนธรรมองค์กรมีอิทธิพลทางตรง (.05) ตัวแปรแฝงภายในการจัดการเรียนรู้ของครูมีอิทธิพลทางตรง (-.06) และตัวแปรแฝงภายในองค์การแห่งการเรียนรู้มีอิทธิพลทางตรง (.19) ต่อประสิทธิผลโรงเรียนมาตรฐานสากล ดังแสดงในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ค่าสถิติวัดความสอดคล้องของรูปแบบกับข้อมูลเชิงประจักษ์

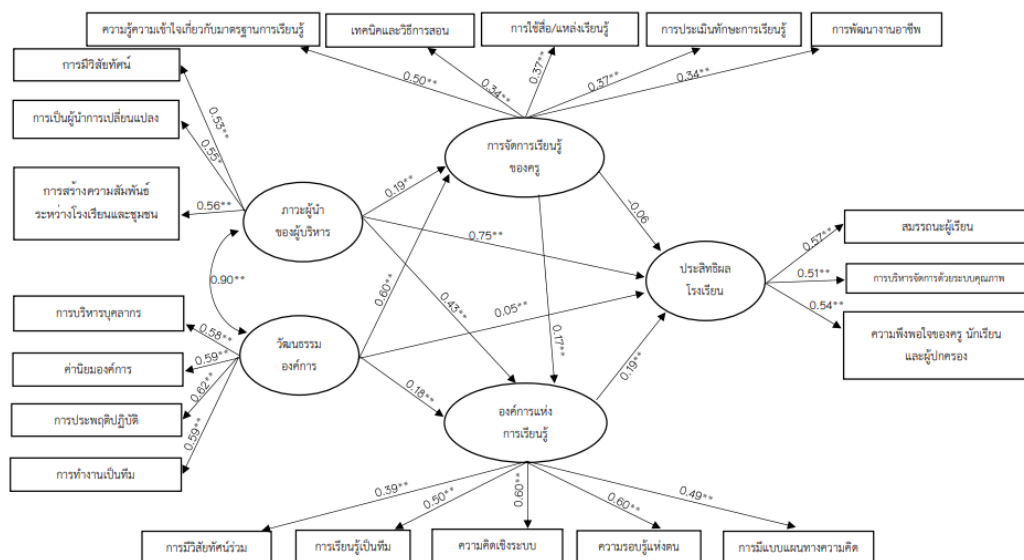
ดัชนีบ่งชี้ความ สอดคล้องและ กลมกลืน	ระดับการ ยอมรับ	โมเดล (ก่อนปรับ)		โมเดล (หลังปรับ)	
		ค่าสถิติที่ได้	ผลการ พิจารณา	ค่าสถิติที่ได้	ผลการ พิจารณา
1. ค่าไค-สแควร์ (Chi-square)	p-value > .05	$\chi^2 = 4497.27$ p. = 0.0000	ไม่ผ่านเกณฑ์	$\chi^2 = 62.99$ p. = 0.05946	ผ่านเกณฑ์
2. ค่าไค-สแควร์ สัมพันธ์ χ^2/df	< 2.00	28.10	ไม่ผ่านเกณฑ์	1.34	ผ่านเกณฑ์
3. ค่า GFI	> .90	0.73	ไม่ผ่านเกณฑ์	0.99	ผ่านเกณฑ์
4. ค่า AGFI	> .90	0.65	ไม่ผ่านเกณฑ์	0.97	ผ่านเกณฑ์
5. ค่า RMSEA	< .08	0.14	ไม่ผ่านเกณฑ์	0.016	ผ่านเกณฑ์
6. ค่า RMR	< .08	0.03	ไม่ผ่านเกณฑ์	0.00	ผ่านเกณฑ์

จากตารางที่ 6 พบว่า ผลการวิเคราะห์รูปแบบความสัมพันธ์เชิงเส้นของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนมาตรฐานสากล พบว่า รูปแบบสมมติฐานยังไม่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยมีค่าไค-สแควร์ (Chi-square) เท่ากับ 4497.27 ที่องศาอิสระ 160 ค่าความน่าจะเป็น (p-value) เท่ากับ 0.0000 ค่าไค-สแควร์สัมพันธ์ (χ^2/df) เท่ากับ 28.10 ค่า GFI เท่ากับ 0.73 ค่า AGFI เท่ากับ 0.65 ค่า RMSEA เท่ากับ 0.14 ค่า RMR เท่ากับ 0.03 ซึ่งยังมีค่าดัชนี 6 ค่าที่ไม่ผ่านเกณฑ์ ผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการปรับปรุงแบบโดยมีขั้นตอนการปรับค่าสั่งในการ

วิเคราะห์ข้อมูล โดยพิจารณาความเป็นไปได้เชิงทฤษฎีและอาศัยดัชนีปรับโมเดล (Model Modification Indices : MI) ด้วยการกำหนดความคลาดเคลื่อนในการวัดตัวแปรสังเกตและความคลาดเคลื่อนให้มีความสัมพันธ์กัน ผู้วิจัยได้ปรับรูปแบบโดยการใส่คำสั่งเข้าไปในโปรแกรมวิเคราะห์ให้เพิ่มความสัมพันธ์ระหว่างความคลาดเคลื่อนของตัวแปรสังเกตได้ จำนวน 112 เส้น และหยุดปรับรูปแบบเมื่อได้ค่าสถิติตามเกณฑ์ดัชนีความสอดคล้องของรูปแบบ โดยใช้เกณฑ์การพิจารณาความกลมกลืน หลังการปรับรูปแบบ พบว่า รูปแบบมีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์โดยมีค่าสถิติวัดความกลมกลืนของรูปแบบ ดังนี้ ค่าไค-สแควร์ (Chi-square) เท่ากับ 62.99 ที่องศาอิสระ (df) เท่ากับ 47 ค่าความน่าจะเป็น (p-value) เท่ากับ 0.05946 ค่าไค-สแควร์สัมพันธ์ (χ^2/df) เท่ากับ 1.34 มีค่าน้อยกว่า 2.00 ค่า GFI เท่ากับ 0.99 ค่า AGFI เท่ากับ 0.97 ค่า RMSEA เท่ากับ 0.016 และค่า RMR เท่ากับ 0.00

3. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลโรงเรียนมาตรฐานสากลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้เชี่ยวชาญนำเสนอดังนี้ 3.1) การพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหาร 3.2) การพัฒนาวัฒนธรรมองค์กร 3.3) การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครู และ 3.4) การพัฒนาองค์การแห่งการเรียนรู้ สามารถสรุปโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่มีค่าอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดังแสดงในภาพที่ 1

Chi-square = 62.99, df = 47, p-value = 0.05946, RMSEA = 0.016, GFI = .99, AGFI = .97

ภาพที่ 1 โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนมาตรฐานสากลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่พัฒนาขึ้น

จากภาพที่ 1 พบว่า 1) ภาวะผู้นำของผู้บริหารส่งผลทางตรงต่อประสิทธิผลโรงเรียนมีค่าอิทธิพล .75 2) วัฒนธรรมองค์การพบว่า มีอิทธิพลทางตรงต่อประสิทธิผลโรงเรียนในทิศทางบวกเท่ากับ .05 3) การจัดการเรียนรู้ของครูพบว่า มีอิทธิพลทางตรงต่อประสิทธิผลโรงเรียนในทิศทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติโดยมีค่าเท่ากับ .06 และ 4) องค์การแห่งการเรียนรู้พบว่า มีอิทธิพลทางตรงต่อประสิทธิผลโรงเรียนเท่ากับ .19

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยได้นำมาเสนอเป็นประเด็นเพื่ออภิปรายตามสมมติฐานของการวิจัย ดังนี้ 1) ประสิทธิผลโรงเรียนมาตรฐานสากลและปัจจัยเชิงสาเหตุที่นำมาศึกษามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้ 1.1) ประสิทธิผลโรงเรียนมาตรฐานสากล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ประกอบด้วย 3 ตัวแปรสังเกตได้ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเช่นกัน การที่ครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษาสามารถพัฒนานักเรียนให้เกิดสมรรถนะที่สำคัญอยู่ในระดับมากถือว่าเป็นสิ่งที่ดี การที่ผู้ปกครองมีความเชื่อมั่นในคุณภาพของโรงเรียน รวมถึงการที่ผู้บริหารสามารถบริหารจัดการให้โรงเรียนบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพแสดงว่าโรงเรียนมาตรฐานสากลบรรลุความมุ่งหวังของหน่วยงานที่จัดตั้ง ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับ ธวัชชัย ตั้งอุทัยเรือง ที่ว่า การที่โรงเรียนสามารถผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการสูงพัฒนานักเรียนให้มีความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม และแก้ปัญหาได้ ในการบริหารจัดการศึกษาต้องมีการจัดแผนยุทธศาสตร์ทางการศึกษาเพื่อให้เกิดการเรียนรู้บรรลุเป้าหมายอย่างแท้จริง มีการวางแผนการศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล การบริหารโรงเรียนต้องประกอบด้วยครู นักเรียน และผู้ปกครอง ทุกกิจกรรมต้องจัดการด้วยระบบไม่มีช่องว่างสามารถปฏิบัติได้และไม่มีการเคลือบแฝง (ธวัชชัย ตั้งอุทัยเรือง, 2557) 1.2) การอภิปรายตัวแปรปัจจัยเชิงสาเหตุ มีดังนี้ 1.2.1) ภาวะผู้นำของผู้บริหาร มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และตัวแปรสังเกตได้ทั้งหมดมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเช่นกัน ผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดในโรงเรียนมีบทบาทหน้าที่ในการบริหารจัดการในสิ่งต่าง ๆ ให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ หากผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ที่ดี เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงและมีศักยภาพในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนย่อมทำให้การทำงานในด้านต่าง ๆ ประสบความสำเร็จกระตุ้นให้บุคลากรในโรงเรียนรวมทั้งชุมชนเกิดความเต็มใจในการทำงาน ผู้ตามเกิดภาวะผู้นำในตนเองและเป็นผลให้งานต่าง ๆ สำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพและทำให้เกิดประสิทธิผลของโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ อนุชา เงินแพทย์ ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยส่งเสริมประสิทธิภาพของโรงเรียน ซึ่งปัจจุบันโรงเรียนได้รับการกระจายอำนาจการบริหารงานต่าง ๆ มาสู่โรงเรียนมากขึ้นจะต้องอาศัยผู้บริหารที่มีความสามารถและภาวะผู้นำสูงและมีบรรยากาศที่ดี ซึ่งเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของ

บุคลากรในโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน โดยเฉพาะการบริหารโรงเรียน มาตรฐานสากลให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ (อนุชา เงินแพทย์, 2559) 1.2.2) วัฒนธรรมองค์การ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และตัวแปรสังเกตได้ทั้งหมดมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเช่นกัน โดย วัฒนธรรมองค์การเป็นการกำหนดข้อตกลงขององค์การที่ทุกคนพึงนำไปใช้เป็นแนวปฏิบัติงาน ในองค์การ เพราะฉะนั้นวัฒนธรรมองค์การที่มีความเหมาะสมจะช่วยให้องค์การบรรลุเป้าหมาย ขององค์การได้โดยง่าย สอดคล้องกับ นครินทร์ ศรีคง กล่าวไว้ว่า วัฒนธรรมองค์การจะช่วยให้ ผู้บริหารตัดสินใจได้ว่าวัฒนธรรมอันไหนจะมีความเหมาะสมที่จะนำมาใช้ในองค์การ ทำให้รู้จัก วางแผน ส่งเสริม ก่อตั้ง บำรุงรักษา และพัฒนาวัฒนธรรมองค์การเพื่อให้เป็นแบบแผนประเพณี ในการปฏิบัติงานที่มีความเหมาะสมเกิดขึ้นภายในองค์การ ความสำคัญของวัฒนธรรมองค์การ สำหรับนักบริหาร ซึ่งเป็นสิ่งที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของคนทุกคนในองค์การ ถ้าทำงานอย่าง รอบคอบจะมีผลกระทบในทางบวกต่อความสำเร็จขององค์การ ในทางกลับกันถ้าทำงานอย่าง ขาดความระมัดระวังก็จะมีผลกระทบในทางลบต่อองค์การได้ (นครินทร์ ศรีคง, 2561) 1.2.3) การจัดการเรียนรู้ของครู มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากและตัวแปรสังเกตได้ทั้งหมดมีค่าเฉลี่ยอยู่ใน ระดับมากเช่นกัน การจัดการเรียนรู้ของครูเป็นกระบวนการพัฒนาผู้เรียนโดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนทั้งทางด้านสติปัญญา ร่างกาย อารมณ์และ สังคมรวมถึงการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข ซึ่งสอดคล้องกับ ปุณยา จันทมาตย์ กล่าวไว้ว่า ครูคือกลไกสำคัญที่จะขับเคลื่อนผู้เรียนจากในชั้นเรียน ให้มีการปรับรูปแบบ ประยุกต์ เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ กระตุ้นให้ครูเรียนรู้ที่จะสร้างเทคนิคการสอนแบบใหม่โดยใช้ เทคโนโลยีเข้ามาผสมผสาน เพื่อให้สามารถเกิดการเรียนรู้แบบตอบสนองระหว่างผู้เรียนและครู (ปุณยา จันทมาตย์, 2558) และ 1.2.4) องค์การแห่งการเรียนรู้ โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ มาก และตัวแปรสังเกตได้ทั้งหมดมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเช่นกัน ดังนั้นเมื่อค่าเฉลี่ยดังกล่าว อยู่ในระดับมากจึงเป็นตัวที่ส่งเสริมให้โรงเรียนเป็นองค์การที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศมีการส่งเสริม และพัฒนาความสามารถของบุคลากรซึ่งประกอบด้วยครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษาใน ด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติอย่างต่อเนื่อง โดยการบริหารจัดการของผู้บริหารซึ่งเป็นผู้นำและ สมาชิกทุกคนในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมวิธีคิดวิธีการทำงานเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ภายในองค์กรโรงเรียนมาตรฐานสากลพร้อม ๆ กันเพื่อให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ วรัชญ์ธำรี ประกิจ กล่าวไว้ว่า สถานศึกษาจะเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ที่มี ประสิทธิภาพได้นั้น จะต้องแสวงหาวิธีการเพื่อเสริมสร้างให้โครงสร้างของสถานศึกษา สามารถ ช่วยสนับสนุนการเรียนการสอนได้อย่างต่อเนื่อง และยังช่วยให้สถานศึกษามีการปรับตัวเพื่อ การเปลี่ยนแปลง มีการพัฒนาวัฒนธรรมและบรรยากาศของสถานศึกษาเอง ให้มีลักษณะเปิด ก่อให้เกิดความร่วมมือ และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สามารถกำหนดระเบียบข้อบังคับด้วย ตัวเองได้รวมทั้งจูงใจบุคคลที่มีความมุ่งมั่นพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลงได้เมื่อเข้าสู่สถานศึกษา มีการ ร่วมกันแบ่งปันความคิดในการตัดสินใจ ซึ่งเป็นกลไกช่วยส่งเสริมให้เกิดองค์การแห่งการเรียนรู้

ขึ้นได้ในสถานศึกษา (วรชัยธาริ ประกิจ, 2561) 2) โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลโรงเรียนมาตรฐานสากลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ คือ ภาวะผู้นำของผู้บริหาร วัฒนธรรมองค์การ การจัดการเรียนรู้ของครู และองค์การแห่งการเรียนรู้ มีอิทธิพลทางตรงต่อประสิทธิผลโรงเรียนมาตรฐานสากล โดยภาวะผู้นำของผู้บริหารมีอิทธิพลรวมสูงสุด รองลงมา คือ องค์การแห่งการเรียนรู้ วัฒนธรรมองค์การ และการจัดการเรียนรู้ของครู ตามลำดับ สามารถอภิปรายได้ดังนี้ คือ 2.1) ภาวะผู้นำของผู้บริหาร ซึ่งประกอบด้วย การมีวิสัยทัศน์ การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง และการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน มีอิทธิพลทางตรงต่อประสิทธิผลโรงเรียน เนื่องมาจากว่าผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดในโรงเรียนมีบทบาทในการจัดการสิ่งต่าง ๆ ให้เป็นไปตามความต้องการ ถ้าผู้บริหารมีภาวะผู้นำสูง ย่อมทำให้ผู้ตามเกิดการพัฒนาภาวะผู้นำในตนเองและเป็นผลให้งานต่าง ๆ เกิดประสิทธิผลของโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จตุรภัทร ประทุม พบว่า อิทธิพลทางตรงของปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของโรงเรียน คือ ปัจจัยภาวะผู้นำ โดยพฤติกรรมผู้นำที่แสดงออกจะส่งผลให้เกิดบรรยากาศที่ดีเป็นที่น่าพอใจ ก่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจที่ดีในการดำเนินงานในการบริหารองค์การให้เกิดประสิทธิผล (จตุรภัทร ประทุม, 2559) 2.2) วัฒนธรรมองค์การ ซึ่งประกอบไปด้วย การบริหารบุคลากร ค่านิยมองค์การ การประพฤติปฏิบัติ และการทำงานเป็นทีม มีอิทธิพลทางตรงต่อประสิทธิผลของโรงเรียน เนื่องจากความเชื่อและค่านิยมร่วมทำให้ยกระดับความร่วมมือและความผูกพัน วัฒนธรรมองค์การ คือ ค่านิยมและความเชื่อที่มีร่วมกันอย่างเป็นระบบที่เกิดขึ้นในโรงเรียน สอดคล้องกับ วรญา รัตนดิลก ณ ภูเก็ต กล่าวว่า วัฒนธรรมองค์การมีอิทธิพลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ เพราะวัฒนธรรมองค์การคือค่านิยม ความเชื่อ และพฤติกรรมร่วมที่สมาชิกขององค์การส่วนใหญ่หรือทั้งหมดปฏิบัติมาเป็นระยะเวลานานจนเป็นสิ่งที่กำหนดแนวทางพฤติกรรมของสมาชิกโดยต้องมีหลักการใดมากำกับเป็นตัวกำหนดความคิด ความเชื่อ ชี้นำพฤติกรรม และบอกสมาชิกกลุ่มที่จะรับรู้ คิด และรู้สึกถึงความเกี่ยวข้องสัมพันธ์ต่อปัญหาต่าง ๆ (วรญา รัตนดิลก ณ ภูเก็ต, 2563) 2.3) การจัดการเรียนรู้ของครู ประกอบด้วย ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการเรียนรู้ เทคนิคและวิธีการสอน การใช้สื่อ/แหล่งเรียนรู้ การประเมินผลทักษะการเรียนรู้ และการพัฒนางานอาชีพ เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลทางตรงต่อประสิทธิผลโรงเรียน เพราะตัวแปรสังเกตได้ทุกตัวเป็นสิ่งที่ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในสิ่งต่าง ๆ ได้อย่างแท้จริง เมื่อเกิดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแล้วผู้เรียนสามารถนำไปปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมอันจะทำให้ตนเองสามารถปรับตัวและแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างมีศักยภาพในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเกิดสมรรถนะสำคัญต่อการเรียนรู้ และมีความพึงพอใจในการดำเนินชีวิตได้อย่างปกติสุข สอดคล้องกับ สำนักแผนและประกันคุณภาพการศึกษา กล่าวว่า อิทธิพลทางตรงของปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลโรงเรียน คือ ปัจจัยการจัดการเรียนรู้

เพื่อให้ผู้เรียนทุกคนได้รับบริการด้านการศึกษามีคุณภาพจากสถานศึกษาเพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน (สำนักแผนและประกันคุณภาพ การศึกษา, 2558) และ 2.4) องค์การแห่งการเรียนรู้ประกอบด้วย การมีวิสัยทัศน์ร่วม การเรียนรู้เป็นทีม ความคิดเชิงระบบ ความรอบรู้แห่งตน และการมีแบบแผนความคิดเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลทางตรงต่อประสิทธิผลโรงเรียนเพราะตัวแปรสังเกตได้ทุกตัวนั้นจะเป็นสิ่งที่ทำให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยองค์การที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศ ส่งเสริมและพัฒนาความสามารถของบุคลากรซึ่งประกอบด้วยครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษา ในด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติอย่างต่อเนื่อง โดยการบริหารจัดการของผู้บริหารซึ่งเป็นผู้นำและสมาชิกทุกคนในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมวิธีคิดวิธีการทำงานเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงภายในองค์กรโรงเรียนมาตรฐานสากลพร้อม ๆ กัน บุคลากรได้อิสระในการเรียนรู้และได้รับการพัฒนาขีดความสามารถ ของตนเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสร้างองค์ความรู้ที่หลากหลาย ซึ่งสอดคล้องกับ จิราวรรณ แซ่ย่อง กล่าวไว้ว่า โรงเรียนเป็นหน่วยงานทางการศึกษาหรือสถาบันการศึกษาจะได้รับการพัฒนาไปสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้จำเป็นต้องมีการมุ่งเน้นให้สมาชิกทุกคน นักเรียนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียผู้ปกครอง ผู้บริหารโรงเรียนทุกระดับ ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้และพัฒนาตนเองตลอดเวลาเพื่อพัฒนาศักยภาพของตนเองและองค์การจะส่งผลให้การดำเนินงานตามภารกิจต่าง ๆ ให้บรรลุเป้าหมายโดยมีรูปแบบการทำงานที่หลากหลาย (จิราวรรณ แซ่ย่อง, 2561) 3) แนวทางพัฒนาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลโรงเรียนมาตรฐานสากลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้เชี่ยวชาญนำเสนอ ดังนี้ 3.1) การพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหาร ผู้บริหารควรตระหนักถึงความต้องการของนักเรียน ครู และผู้ปกครอง กระตุ้นให้ทุกฝ่ายเกิดความคิดสร้างสรรค์โดยแสดงออกถึงความเป็นตัวของตัวเอง มีจิตสำนึกและสติรับรู้ในหน้าที่ของตน บริหารด้วยหลักธรรมาภิบาล และพัฒนาเครือข่ายความสัมพันธ์เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดของโรงเรียน 3.2) การพัฒนาวัฒนธรรมองค์กร ผู้บริหาร ครูและบุคลากร ควรนำวัฒนธรรมองค์กรไปบูรณาการกับกระบวนการจัดการเรียนการสอน การทำงานเพื่อให้เกิดประสิทธิผลต่อคุณภาพขององค์การทุกมิติ การสร้างบรรยากาศการทำงานให้เกิดความสุขต้องมีวัฒนธรรมองค์กร มีแผนบริหารที่ชัดเจน สามารถประเมินผลเป็นรูปธรรมได้ 3.3) การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครู การจัดกิจกรรมต้องเป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์ วิจัย สร้างสรรค์ศึกษาและค้นคว้าได้ลงมือปฏิบัติจนเกิดการเรียนรู้ และค้นพบความรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียนรักการเรียนรู้อันจะนำไปสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิต และเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ครูจึงต้องสอนวิธีการแสวงหาความรู้มากกว่าการสอนตัวความรู้ให้กับผู้เรียน และ 3.4) การพัฒนาองค์การแห่งการเรียนรู้ โรงเรียนมาตรฐานสากลที่จะเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพได้นั้น จะต้องมีการสร้างเสริมให้ระบบโครงสร้างของโรงเรียนสามารถช่วยส่งเสริม สนับสนุนการเรียนการสอนได้อย่างต่อเนื่อง และช่วยให้โรงเรียนมีการปรับตัวเพื่อการเปลี่ยนแปลง

สรุป/ข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ทำให้ได้โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล ที่ได้รับการตรวจสอบด้วยกระบวนการทางการวิจัยและการยืนยันจากผู้เชี่ยวชาญ ว่ามีผลสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยมีค่าอิทธิพลทางตรงของตัวแปรที่สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาประสิทธิภาพโรงเรียนจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ตัวแปรภาวะผู้นำของผู้บริหาร ตัวแปรองค์การแห่งการเรียนรู้ ตัวแปรวัฒนธรรมองค์การ และตัวแปรการจัดการเรียนรู้ของครู ตามลำดับ โดยมีข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้ในหน่วยงานในระดับนโยบาย โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานควรส่งเสริมและพัฒนาระดับให้ผู้บริหารต้องทำให้นุเคราะห์มีวิสัยทัศน์ร่วมที่ดี ส่งเสริมให้เกิดวัฒนธรรมองค์การที่ดี สนับสนุนการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ และสร้างเสริมให้เกิดองค์การแห่งการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นในโรงเรียนมาตรฐานสากล เขตพื้นที่การศึกษาต้องเสริมสร้างพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียนมาตรฐานสากล วัฒนธรรมองค์การของโรงเรียนที่เอื้อต่อการปฏิบัติงานอย่างมีความสุขเพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ มีการกำกับติดตามประเมินผลและสร้างขวัญกำลังใจ ซึ่งจะช่วยให้พัฒนาประสิทธิภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากลอย่างยั่งยืน และผู้บริหารโรงเรียนต้องสร้างเสริมให้ระบบโครงสร้างของโรงเรียนสามารถช่วยส่งเสริม สนับสนุนการเรียนการสอนได้อย่างต่อเนื่อง และช่วยให้โรงเรียนมีการปรับตัวเพื่อการเปลี่ยนแปลง กระตุ้นให้ทุกคนช่วยเหลือซึ่งกันและกันพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลง และข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาประเด็นเดียวกันนี้ในเชิงลึก เนื่องจากบริบทและสภาพแวดล้อมของแต่ละโรงเรียนมีความแตกต่างกัน เพื่อนำข้อค้นพบที่ได้มาเปรียบเทียบกับข้อค้นพบในการวิจัยครั้งนี้ด้วยการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research) การวิจัยและพัฒนา (Research and Development)

เอกสารอ้างอิง

- จตุรภัทร ประทุม. (2559). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษาเขต 27. ใน วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จิราวรรณ เช่งย่อง. (2561). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนและองค์การแห่งการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนจังหวัดกระบี่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 13. Academic Journal Phranakhon Rajabhat University, 9(2), 256-271.
- ธวัชชัย ตั้งอุทัยเรือง. (2557). รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของประสิทธิภาพโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตภาค

- กลางของประเทศไทย. ใน ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยคริสเตียน.
- นครินทร์ ศรีคง. (2561). วัฒนธรรมองค์การที่ส่งผลต่อคุณลักษณะโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 28. *Journal of Roi Et Rajabhat University*, 12(ฉบับพิเศษ), 138-148.
- นงลักษณ์ วิรัชชัย. (2548). สถิติชวนใช้. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่10). กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- บุญยา จันทมาตย์. (2558). การศึกษาทักษะการสอนของครูสังคมศึกษาเพื่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในโรงเรียนมาตรฐานสากลระดับมัธยมศึกษา. *An Online Journal of Education*, 10(4), 612-624.
- เฟื่องฟ้า เรืองเวช. (2558). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร. *วารสารบริหารการศึกษา มศว*, 12(23), 71-83.
- วรญา รัตนดิลก ณ ภูเก็ต. (2563). วัฒนธรรมองค์การที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครนครศรีธรรมราช. *Narkbhutparitat Journal Nakhon Si Thammarat Rajabhat University*, 12(3), 126-138.
- วรัชญ์ธำรี ประกิจ. (2561). องค์การแห่งการเรียนรู้กับประสิทธิภาพของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4. ใน *วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยศิลปากร*.
- วิโรจน์ สารรัตนะ. (2555). แนวคิด ทฤษฎี และประเด็นเพื่อการบริหารทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: ทิพย์วิสุทธิ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2565). การย้ายผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปี พ.ศ.2565. คำสั่งที่ ศธ 04009/ว3246. (31 พฤษภาคม 2565).
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579. กรุงเทพมหานคร: บริษัท พรักหวานกราฟฟิค จำกัด.
- สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย. (2561ก). แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากล ปรับปรุง พ.ศ.2561. กรุงเทพมหานคร: สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย สพฐ.
- _____. (2561ข). แนวทางการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมาตรฐานสากล. กรุงเทพมหานคร: สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย สพฐ.
- _____. (2561ค). เป้าหมายและตัวชี้วัดด้านผู้เรียนโรงเรียนมาตรฐานสากล ปรับปรุง 2561. กรุงเทพมหานคร: สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย สพฐ.

- สำนักแผนและประกันคุณภาพการศึกษา. (2558). แนวทางการดำเนินงานด้านการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพมหานคร: สำนักแผนและประกันคุณภาพการศึกษา.
- สิริมา เปี้ยอยู่. (2561). กลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากลในเขตภาคเหนือตอนล่าง. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม, 12(1), 260-274.
- สุรัสวดี บุญติด. (2562). รูปแบบการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนมาตรฐานสากลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12. Narkbhutparitat Journal Nakhon Si Thammarat Rajabhat University, 11(1), 154-165.
- อนุชา เงินแพทย์. (2559). รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารและบรรยากาศโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพโรงเรียนมาตรฐานสากลในประเทศไทย. ใน ดุษฎีนิพนธ์ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- Hair, J. F. et al. (2014). Multivariate data analysis, New International edition. Harlow: Pearson Education.